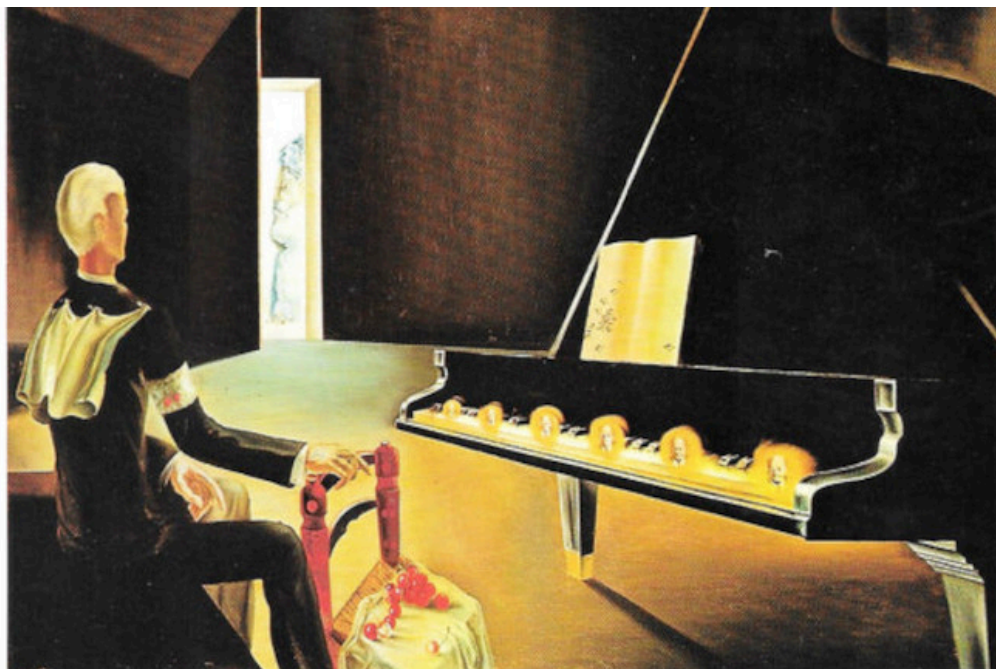

Πάνος Παπανικολάου, μέλος ΠΕ της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης

Ο «Ριζοσπάστης» με αφορμή το ιδρυτικό συνέδριο της **Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης** δημοσίευσε ένα κείμενο (με υπογραφή «Λ.Α.») που σε ουσία και ύφος δεν έχει να ζηλέψει τίποτα από τα συνήθη φληναφήματα αστών δημοσιολόγων της σειράς.

Δεν θα μπορούμε στον πειρασμό να σχολιάσουμε τα ελιτίστικα απαξιωτικά περί «**μορφώματος**» κλπ που αποτελούν ακριβή αντιγραφή φρασεολογίας σοσιαλδημοκρατικών πολιτικών δυνάμεων με ατάκες που ανταλλάσσουν μεταξύ τους οι του ΣΥΡΙΖΑ, του Κασσελάκη και του ΠΑΣΟΚ. Ούτε θα μπορούμε στον κόπο να απαντήσουμε σε γελοίους κενούς περιεχομένου φραστικούς εξυπνακισμούς που ανταλλάσσουν μεταξύ τους γενικότερα οι κατέχοντες τα έδρανα του αστικού κοινοβουλίου μπροστά στις κάμερες (γιατί πίσω από αυτές μια χαρά ψηφίζουν αγκαλίτσα δωρεάν πολυτελή αυτοκίνητα για τους ίδιους και έκτακτα επιδόματα στα όργανα των δυνάμεων κρατικής καταστολής). Θα μείνουμε στην ιδεολογικοπολιτική ουσία όσο βέβαια αυτό είναι εφικτό όσον αφορά ένα κείμενο – αχταρμά που αναμασά ψέματα και διαστρεβλώσεις ακριβώς για να μην πάρει θέση για την ουσία.

1. Για τον σύγχρονο καπιταλισμό. Η ηγεσία του ΚΚΕ εδώ και χρόνια έχει αποποιηθεί την Λενινιστική θέση περί κρατικομονοπωλιακού καπιταλισμού. Έχει ξεχάσει την λέξη μονοπώλια. Έχει ξεχάσει την οργανική συγχώνευση των καπιταλιστικών μονοπωλίων με το

καπιταλιστικό κράτος και με τους συνασπισμούς των καπιταλιστικών κρατών. Έχει σταματήσει να λέει πως αυτή ακριβώς η οργανική συγχώνευση – ο κρατικομονοπωλιακός καπιταλισμός – ΕΙΝΑΙ ο ιμπεριαλισμός. Μιλά γενικά και αόριστα περί κάποιων «ομίλων» με την ίδια φρασεολογία που μιλούν τμήματα της σοσιαλδημοκρατίας αλλά και της παραδοσιακής δεξιάς. Η απέχθεια της ηγεσίας του ΚΚΕ για τον όρο «ολοκληρωτικός καπιταλισμός» (ένας όρος που χρησιμοποιείται από την δεκαετία του 90 για να περιγράψει τον καπιταλισμό της εποχής μας) είναι συγκεκριμένη υπεκφυγή για να κουκουλώσει την υπαναχώρηση από την Λενινιστική θέση. Αντίθετα το Νέο Αριστερό Ρεύμα και τώρα η Κομμουνιστική Απελευθέρωση εξηγούμε στην εργατική τάξη και στα σύμμαχά της στρώματα πως η αναγκαιότητα ανατροπής του καπιταλισμού είναι όσο ποτέ επίκαιρη και αναγκαία. Επειδή στο σημερινό του στάδιο (τον ολοκληρωτικό καπιταλισμό) ο παγκόσμιος καπιταλισμός απειλεί άμεσα την ίδια την ύπαρξη της ανθρωπότητας όχι μόνο με το ενδεχόμενο ενός παγκόσμιου ιμπεριαλιστικού πολέμου αλλά και με το ενδεχόμενο μοιραίας και μη αναστρέψιμης περιβαλλοντικής καταστροφής. Δηλαδή απειλεί άμεσα την ίδια την ύπαρξη της ανθρωπότητας και με τους πολέμους του και με την «ειρήνη» του.

2. Αυτονόητα λοιπόν η ηγεσία του ΚΚΕ με τον ίδιο τρόπο έχει αποποιηθεί την Λενινιστική θέση για το τι είναι ο ιμπεριαλισμός. Έχει αποστατήσει από την κομμουνιστική αντίληψη για τα αίτια των γεωπολιτικών ανταγωνισμών και των πολεμικών συγκρούσεων. Έχει ανομολόγητα ασπαστεί την παλιά σοσιαλδημοκρατική λογική των «αδεσμεύτων» σύμφωνα με την οποία π.χ. το ΝΑΤΟ είναι «κακό» για κάποιους ιδεαλιστικούς – μεταφυσικούς λόγους και όχι επειδή το ΝΑΤΟ είναι ο στρατιωτικοπολιτικός συνασπισμός των πιο επιθετικών τμημάτων του παγκόσμιου κεφαλαίου, των μονοπωλίων των καπιταλιστικών κρατών ΗΠΑ και συμμάχων των ΗΠΑ. Η ιδεαλιστική – σοσιαλδημοκρατική αυτή αντίληψη βιώνει μεγάλες περιπέτειες από την αδυσώπητη πραγματικότητα, π.χ. σήμερα που ο ΝΑΤΟϊκός ιμπεριαλισμός αρχίζει να «κάνει πιρουέτες» και να «ψήνει» λυκοσυμμαχίες με τον Ρωσικό ιμπεριαλισμό στο πλαίσιο της προετοιμασίας αναμέτρησης με τον μεγάλο αντίπαλο, τον Κινέζικο ιμπεριαλισμό.

3. Επίσης αυτονόητα με βάση τα προηγούμενα η ηγεσία του ΚΚΕ πετάει «λάσπη στον ανεμιστήρα» με γελοία ψέματα, συκοφαντίες και διαστρεβλώσεις περί των ΑΟΖ. Η ηγεσία του ΚΚΕ ξέρει φυσικά πολύ καλά πως οι λεγόμενες «Αποκλειστικές Οικονομικές Ζώνες» ΔΕΝ αφορούν το ψάρεμα στις παράκτιες περιοχές.

Ξέρει πολύ καλά πως αφορούν την υποθαλάσσια εξόρυξη υδρογονανθράκων σε διεθνή ύδατα εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά από τις γραμμές των θαλάσσιων συνόρων.

Ξέρει πολύ καλά πως ο ανταγωνισμός περί ΑΟΖ είναι ανταγωνισμός μεγάλων καπιταλιστικών συμφερόντων των πετρελαϊκών πολυεθνικών μονοπωλίων.

Ξέρει πολύ καλά πως το επίδικο είναι το αν «τρυπήσει» στα διεθνή ύδατα ο από δω Πετρελάτσης ως υπεργολάβος π.χ. της TOTAL με Ελληνική κρατική «σημαία ευκαιρίας» ή ο απέναντι Πετρέλογλου ως υπεργολάβος π.χ. της EXXON με Τουρκική κρατική «σημαία ευκαιρίας».

Φυσικά και τα ξέρει, απλά έχει υποκύψει στην αστική αντίληψη πως το καπιταλιστικό συμφέρον του (κάθε) Πετρελάτση είναι «εθνικό συμφέρον». Για να κουκουλώσει το προσκύνημά της στην αστική αντίληψη η ηγεσία του ΚΚΕ αναμασά όλα τα «επιχειρήματα», τις συκοφαντίες και τις διαστρεβλώσεις αυτής της αστικής αντίληψης. Δηλαδή πως δήθεν η αντιδικία ανάμεσα σε «Τουρκολιβυκή ΑΟΖ» και σε «Ελληνοαιγυπτιακή ΑΟΖ» που αφορά το ποιοι καπιταλιστές θα κάνουν υποθαλάσσια εξόρυξη σε διεθνή ύδατα στο κέντρο της Μεσογείου έχει τάχα κάποια σχέση με θαλάσσια σύνορα. Και πως δήθεν μια πολεμική σύρραξη ανάμεσα στα καπιταλιστικά κράτη Ελλάδας και Τουρκίας που θα «λύσει την αντιδικία» για αν το αν «τρυπήσει» εκεί ο από δω TOTAL – Πετρελάτσης ή ο απέναντι EXXON – Πετρέλογλου θα είναι τάχα «δίκαιη» πολεμική σύρραξη στην οποία θα πρέπει να πάνε ευχαρίστως και πρόθυμα να πολεμήσουν και να σκοτωθούν τα παιδιά των εργατικών τάξεων Ελλάδας και Τουρκίας.

Ζητάμε την κατανόηση του κάθε «Λ.Α.», του κάθε Κουτσούμπα – Μητσοτάκη – Ανδρουλάκη – Φάμελλου – Κασσελάκη – Βελόπουλου κλπ, του κάθε Πετρελάτση ή Πετρογιάννη, της κάθε TOTAL ή EXXON αλλά δεν θα τους κάνουμε το χατίρι. Όπως ως τώρα ως ΝΑΡ έτσι και ως Κομμουνιστική Απελευθέρωση θα συνεχίσουμε να καλούμε τις εργατικές τάξεις και γενικότερα τους λαούς Ελλάδας και Τουρκίας ΟΧΙ, να μην πάνε να πολεμήσουν για τα καπιταλιστικά συμφέροντα κανενός Πετρελάτση και κανενός Πετρέλογλου.

Κι ακόμα περισσότερο: Ακόμα κι αν ΤΑ ΒΡΟΥΝ κι επιχειρήσουν «συνεκμετάλλευση» ο Πετρελάτσης με τον Πετρέλογλου και με τους αστούς πολιτικούς τους εκπροσώπους σε Ελλάδα και Τουρκία, και πάλι θα καλέσουμε τους λαούς να πουν δυναμικά και αγωνιστικά ΟΧΙ. Επειδή ακόμα και χωρίς πόλεμο θα είναι καταστροφική η υποθαλάσσια εξόρυξη, θα μετατρέψει την Ανατολική Μεσόγειο σε χαβούζα περιβαλλοντικής καταστροφής. Οι λαοί μόνο θα χάσουν, τα καπιταλιστικά μονοπώλια θα κερδίσουν.

4. Η ηγεσία του ΚΚΕ με αφορμή το ευτράπελο αυτό κείμενο και κάνοντας δήθεν ... κριτική στο ΝΑΡ, προσπαθεί άλλη μια φορά να απολογηθεί αναδρομικά και για την αποστασία της

από τους εργατικούς - λαϊκούς - νεολαιίστικους αγώνες της περιόδου 2010 - 2015. Δηλαδή πραγματικά τι να πρωτοθυμηθεί κάποιος. Την Παπαρήγα 2010 - 2013 που συκοφαντούσε τις αυθόρμητες λαϊκές συγκεντρώσεις ενάντια στο 1ο και 2ο μνημόνιο. Τον Κουτσούμπα που 2013 - 2015 αφαίρεσε και επίσημα από την πολιτική «γραμμή» κάθε αναφορά σε ρήξη - αποδέσμευση από την Ευρωζώνη και από την ΕΕ, που προσπάθησε να σαμποτάρει το «ΟΧΙ» πριν το δημοψήφισμα του 2015, που την επομένη του δημοψηφίσματος καλούσε τον Τσίπρα να σεβαστεί αυτό το «ΟΧΙ» του λαού και που την μεθεπομένη του δημοψηφίσματος (μόλις «μούγκρισαν» η Μέρκελ, ο Σόιμπλε και το ΔΝΤ) κλαψούριζε το ίδιο τροπάρι με τον Τσίπρα «ρήξη με ευρωζώνη και ΕΕ ίσον καταστροφή». Ας το αφήσουμε καλύτερα γιατί αποτελεί σενάριο για θερινή επιθεώρηση.

5. Η ηγεσία του ΚΚΕ αποφεύγει «όπως ο διάβολος το λιβάνι» κάθε αντικαπιταλιστικό στόχο πάλης. Όπως και με τα προηγούμενα θέματα, έτσι και με αυτό το θέμα η γελοία λασπολογία και συκοφαντία που διασπείρει ενάντια στο ΝΑΡ και στην Κομμουνιστική Απελευθέρωση έχει στόχο να κουκουλώσει την στάση της ηγεσίας του ΚΚΕ.

- Στην υγεία. Αρνείται ως στόχους πάλης του κινήματος π.χ. τα παρακάτω. Να ξαναγίνουν νοσοκομειακές μονάδες του ΕΣΥ με καθεστώς νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου το Παιδοογκολογικό του Παίδων «Αγία Σοφία» - «Αγλαΐα - Κυριακού» που το χάρισαν ως ΝΠΙΔ στην οικογένεια Βαρδινογιάννη η Γκάγκα και ο Γεωργιάδης καθώς και το Γ.Ν. Θήρας (Σαντορίνης) που το «επανίδρυσε» ως ΝΠΙΔ ιδιοκτησία της ΑΕΜΥ Α.Ε. ο Τσίπρας και που το διατηρεί σε αυτό το καθεστώς ο Μητσοτάκης.

Αντίστροφα αρνείται το αίτημα απαλλοτρίωσης - κρατικοποίησης καπιταλιστικών επιχειρήσεων όπως π.χ. το «Ερρίκος Ντυνάν» (αίτημα του ίδιου του εκεί σωματείου εργαζομένων) το οποίο αποδεδειγμένα και τεκμηριωμένα ο λαός το είχε πληρώσει ολόκληρο και μάλιστα «επί δυο» για να το εκχωρήσει τελικά σχεδόν τζάμπα σε μια τράπεζα το καπιταλιστικό κράτος.

- Στα τρένα (άκρως επίκαιρο θέμα μπροστά στην πανεργατική απεργία 28/2). Αρνείται το αίτημα να επανακρατικοποιηθεί ο σιδηρόδρομος υπό εργατικό έλεγχο και να εκδιωχθεί η εταιρεία "Hellenic Train" χωρίς αποζημίωση.

- Για παιδεία, νερό, ρεύμα κλπ περίπου τα ίδια (για να μην κουραζόμαστε).

Με απλά λόγια η ηγεσία του ΚΚΕ υπονομεύει και αποδυναμώνει τον αγώνα του κινήματος ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις και στην εμπορευματοποίηση των πάντων. Λένε π.χ. κάποιοι

εργαζόμενοι του νοσοκομείου Παίδων: «Ρε παιδιά γιατί μου λέγατε το 2023 να αγωνιστώ για να μην γίνει το Παιδοογκολογικό ΝΠΙΔ; Αφού μόλις έγινε, σταματήσατε να απαιτείτε να ξαναγίνει ΝΠΔΔ». Ή αντίστοιχα μαθητές και εκπαιδευτικοί: «Λέτε τώρα να ξεσηκωθούμε για να μην γίνει το σχολείο μου Ωνάσειο σχολείο. Αν τους περάσει και γίνει, θα λέμε μετά να ξεγίνει;» κλπ, κλπ.

Για να κουκουλώσει η ηγεσία του ΚΚΕ την άρνησή της για αντικαπιταλιστικούς στόχους πάλης, καταφεύγει στην ακόλουθη παιδαριώδη ιδεαλιστική ακροβασία. Πως δήθεν οι αντικαπιταλιστικοί στόχοι πάλης «σπέρνουν αυταπάτες» και «εξωραΐζουν τον καπιταλισμό». Άρα η ηγεσία του ΚΚΕ ισχυρίζεται πως αυτό το επιχείρημα («αυταπάτες») αφορά τον υποκειμενικό παράγοντα, την εργατική τάξη και τους συμμάχους της. Δηλαδή πως δήθεν η συνείδηση της εργατικής τάξης τάχα δεν ωριμάζει αλλά υπαναχωρεί όταν η εργατική τάξη απαιτεί δημόσιες συγκοινωνίες. Πως δήθεν η συνείδηση των υγειονομικών δεν ωριμάζει αλλά υπαναχωρεί όταν οι υγειονομικοί απαιτούν αποκλειστικά δημόσια υγεία, αίτημα που αυτονόητα αφορά απαλλοτριώσεις των ιδιωτικών θεραπευτηρίων και να ξαναγίνουν ΝΠΔΔ τα ΝΠΙΔ. Πως δήθεν η συνείδηση της νεολαίας δεν ωριμάζει αλλά υπαναχωρεί όταν η νεολαία απαιτεί να καταργηθεί ο νόμος Πιερρακάκη και να μην υπάρχουν ιδιωτικά «ΑΕΙ». Κλπ, κλπ. Δηλαδή η ηγεσία του ΚΚΕ ισχυρίζεται πως η συνειδητοποίηση για την αναγκαιότητα της επαναστατικής ανατροπής του καπιταλιστικού συστήματος δεν έρχεται μέσα από στόχους πάλης αντικαπιταλιστικούς και κατανοητούς από την εργατική τάξη και τους συμμάχους της. Δηλαδή από στόχους πάλης που είναι ταυτόχρονα ΚΑΙ εκτός ορίων – πλαισίων του καπιταλιστικού συστήματος ΚΑΙ κατανοητοί από τον λαό. Προφανώς η ηγεσία του ΚΚΕ πρεσβεύει πως αυτή η συνειδητοποίηση «θα» έρθει «κάποτε» με έναν υπερφυσικό ή τουλάχιστον μηχανιστικό τρόπο όταν αποφασίσει το ΠΓ του ΚΚΕ πως «ωρίμασαν οι συνθήκες». Δηλαδή ποτέ. Δηλαδή αντιμαρξιστικές – αντιλενινιστικές ανοησίες.

6. Τέλος επειδή ο συντάκτης του ευτράπελου αναγνώσματος αναφέρεται και σε θέματα ιστορίας του κομμουνιστικού κινήματος, ας κάνουμε κι εδώ μερικές επισημάνσεις. Κατ' αρχάς η ηγεσία του ΚΚΕ είναι η τελευταία που δικαιούται να έχει γνώμη (λάθος ή σωστή) για τέτοια θέματα. Επειδή απλούστατα έχει αποδείξει πως η στάση της δεν είναι ειλικρινής αλλά απόλυτα καιροσκοπική δηλαδή οπορτουνιστική. Όταν η ηγεσία του ΚΚΕ εναγκαλιζόταν με τον Γκορμπατσόφ τότε η κ. Παπαρήγα (μετέπειτα ΓΓ του ΚΚΕ) ήταν μέλος του ΠΓ και ο κ. Κουτσούμπας (σήμερα ΓΓ του ΚΚΕ) ήταν μέλος της ΚΕ και την παραμικρή αντίρρηση δεν είχαν εκφράσει με αυτόν τον εναγκαλισμό. Χειροκροτούσαν τότε τυφλά και άκριτα το οτιδήποτε καταλόγιζε η ηγεσία Γκορμπατσόφ στις περιόδους Μπρέζνιεφ, Στάλιν κλπ. Μάλιστα υπενθυμίζουμε πως η «κριτική» Γκορμπατσόφ στο παρελθόν της ΕΣΣΔ περιελάμβανε και «επιχειρήματα» καθαρά αστικής ή ακόμα και νεοσαρικής έμπνευσης τα

οποία επίσης χειροκροτούσαν άκριτα η κ. Παπαρήγα και ο κ. Κουτσούμπας. Αλλά ας κάνουμε την υπόθεση εργασίας πως η θέση της ηγεσίας του ΚΚΕ είναι ειλικρινής και όχι καιροσκοπική – ομορτυνιστική κι ας προσπαθήσουμε να αντιπαρατεθούμε μαζί της ιδεολογικά και πολιτικά.

– Για την ιστορία του παγκόσμιου κομμουνιστικού κινήματος. Πότε το ιστορικό κόμμα των μπολσεβίκων έπαψε να είναι κομμουνιστικό ΕΠΙΣΗΜΑ «ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΒΟΥΛΑ»; Απότομα επί ηγεσίας Γκορμπατσόφ όπως ανακάλυψε εκ των υστέρων και εκ του ασφαλούς μετά το 1990 η ηγεσία του ΚΚΕ; ή μήπως νωρίτερα;

Θα αναφέρουμε μόνο μερικά γεγονότα. Το 1934 στο 17ο συνέδριο του ΚΚΣΕ συμμετείχαν 1966 εκλεγμένοι σύνεδροι. Το συνέδριο είχε εκλέξει ΚΕ με 139 μέλη. Ως το 1938 το καθεστώς Στάλιν είχε εκτελέσει τους 1108 από αυτούς τους 1966 συνέδρους του 1934 και τα 98 από τα 139 μέλη της ΚΕ που είχε εκλεγεί το 1934. Από τα 26 τακτικά μέλη της ΚΕ που είχε εκλεγεί στο 10ο συνέδριο (δηλαδή της τελευταίας ΚΕ όπου συμμετείχε ο Λένιν) εκτελέστηκαν ή δολοφονήθηκαν τα 17. Από τα 10 τακτικά μέλη του ΠΓ κατά το 1922 (δηλαδή από την καθοδηγητική ομάδα που διεξήγε τον νικηφόρο επαναστατικό εμφύλιο) εκτελέστηκαν τα 6. Έτσι λοιπόν από τότε, ήδη από την δεκαετία του 1930 το ΚΚΣΕ έπαψε να είναι κομμουνιστικό. Η εργατική κομμουνιστική επανάσταση ΔΕΝ κατόρθωσε να οδηγήσει σε ανεπτυγμένο σοσιαλισμό αλλά κατέληξε σε βοναπαρτισμό και ο βοναπαρτισμός τελικά οδήγησε μετά 50 χρόνια σε πλήρη παλινόρθωση του καπιταλισμού. Η Μεγάλη Οκτωβριανή Επανάσταση – η εργατική κομμουνιστική επανάσταση – ΔΕΝ απέφυγε την τελική μοίρα που είχε ενάμιση αιώνα νωρίτερα η αστική δημοκρατική επανάσταση, η Μεγάλη Γαλλική Επανάσταση. Και αυτό είναι το τεράστιο θέμα που οι κομμουνιστές πρέπει να συζητήσουν και να λύσουν προκειμένου να επαναφέρουν το όραμα της κομμουνιστικής απελευθέρωσης στο σήμερα ώστε η επόμενη Έφοδος στον Ουρανό να είναι νικηφόρα.

– Για την ιστορία του εγχώριου κομμουνιστικού κινήματος. Εδώ δεν μπορεί πραγματικά κάποιος να μην χαριτολογήσει με τις αρλούμπες που αραδιάζει ο φίλος μας ο «Λ.Α.». Κατά τον κειμενογράφο του «Ριζοσπάστη» η ιστορία του εγχώριου (και όχι μόνο του παγκόσμιου) κομμουνιστικού κινήματος είναι αποκλειστική ιδιοκτησία της σημερινής ηγεσίας του ΚΚΕ η οποία αποτελεί απευθείας συνέχεια της προηγούμενης ηγεσίας του ΚΚΕ.

«Είναι αποκλειστική ιδιοκτησία της ηγεσίας του ΚΚΕ» για παράδειγμα ο Άρης Βελουχιώτης τον οποίο η ηγεσία του ΚΚΕ είχε χρειαστεί μόνο 60 χρόνια για να τον «αποκαταστήσει πολιτικά» και μόνο 70 χρόνια να τον «αποκαταστήσει κομματικά». Γελάει ο κόσμος δηλαδή.

Για να σοβαρευτούμε: Αυτό που άμεσα απαιτείται είναι να προβληθεί η αναγκαιότητα επαναστατικής ανατροπής του καπιταλιστικού συστήματος και το όραμα της κομμουνιστικής απελευθέρωσης στην σημερινή πραγματικότητα. Να τεκμηριωθεί απλά και κατανοητά για την εργατική τάξη και για τους λαούς όλου του πλανήτη πως η επόμενη Έφοδος στον Ουρανό είναι αναγκαία και πως θα είναι νικηφόρα. Και γι' αυτό απαιτείται από την μεγαλειώδη και πολύπαθη περιπέτεια του παγκόσμιου και εγχώριου κομμουνιστικού κινήματος να κρατήσουμε τις φλόγες και να πετάξουμε τις στάχτες. Να κρατήσουμε τον Οκτώβρη και να πετάξουμε τον βοναπαρτισμό. Να κρατήσουμε τον Άρη και τον ΔΣΕ πετώντας ταυτόχρονα τις Βάρκιζες και τους Τζαννετάκηδες. Να καλύψουμε το αβυσσαλέο κενό που υπάρχει σε εργατική επαναστατική Πολιτική. Γιατί η «πολιτική» που με κάθε πρόσχημα στηρίζει: το καπιταλιστικό σύστημα - το εποικοδόμημα εξουσίας του καπιταλιστικού συστήματος - τις αστικές κυβερνήσεις του καπιταλιστικού συστήματος μπας και **«ο μη γένοιτο»** ρίξει καμία ο λαός από τα κάτω, είναι «πολιτική» με μικρό «π». Δηλαδή ρεφορμισμός. Δηλαδή αστική πολιτική.